

Lucia Papčová - light.scape - výstava v galérii Sumec

Lucia Papčová vo výstave **Light.scape** skúma tému pamäti a času prostredníctvom experimentálnej techniky priameho vystavovania fotografických negatívov na miesta historických tragédií, najmä tých, ktoré sú spojené s vojnou na Ukrajine. Takáto technika zanecháva na negatívoch stopy času, priestoru a svetla, čím autorka vytvára abstraktné monochromatické obrazy, ktoré pripomínajú niečo medzi spomienkou a stopou prítomnosti.

Papčová týmto prístupom nadväzuje na tradíciu umelcov, ktorí používali svetlo a prchavé okamihy ako prostriedok zachytávania pamäte a histórie. **Hiroshi Sugimoto**, známy japonský fotograf, používal podobnú techniku dlhých expozícií, aby zachytil miesta a udalosti tak, že výsledok vyvolával pocit nadčasovosti a nehmotnej prítomnosti. Jeho slávny cyklus „Seascapes“ zachytáva more a horizont počas dlhých časových intervalov, čím vytvára meditatívne, takmer prázdne obrazy, ktoré prechádzajú za hranice konkrétnosti a odkazujú skôr na večnosť.

Ďalším dôležitým referenčným bodom môže byť **Christian Boltanski**, francúzsky umelec, ktorý sa vo svojich inštaláciách a fotografiách zaoberá témami pamäte, straty a prítomnosti cez absenciu. Využíval materiály ako staré fotografie a svetlo, aby evokoval zmiznutie jednotlivcov alebo celých spoločností, čím sa jeho práca zameriavala na podobné témy ako Papčová – pamäť miest spojených s tragédiami a ľudské osudy v rámci širších historických procesov.

Light.scape v tomto kontexte pokračuje v tradícii využívania svetla ako prostriedku záznamu prchavých a neuchopiteľných momentov. Kým Sugimoto a Boltanski sa viac zameriavajú na abstraktnú a historickú rovinu, Papčová pracuje s konkrétnymi miestami a udalosťami, kde priamym spôsobom prepája minulosť so súčasnosťou. Použitie svetla ako hlavného „aktéra“ je hlbokým symbolom – svetlo nielen osvetľuje, ale môže aj skryť či zamlčať, čo robí z Papčovej prác výzvu pre diváka, aby spomalil a ponoril sa do meditácie nad tým, čo nie je okamžite viditeľné.

Môj pohľad

Papčová pracuje s minimalistickými a abstraktnými formami, ktoré vyžadujú od diváka trezivosť a hlboké zamyslenie. Jej diela možno oceniť ako silné, no pre divákov zvyknutých na konkrétnejšie zobrazenia môže byť táto forma náročná. Technika priamych expozícií na miestach tragédií je veľmi originálna, ale zároveň nadväzuje na historickú tradíciu fotografov, ktorí používali svetlo a dlhé expozície na zachytenie prchavých okamihov.

Pre mňa osobne je zaujímavé, ako sa Papčovej diela sústreďujú na skúmanie pamäti a nehmotných stôp minulosti. Je to odvážne a veľmi náročné dielo, ktoré môže rôznych divákov zasiahnuť rôznym spôsobom – od fascinácie až po nepochopenie. Priznávam však, že najprv ma vizuálne vôbec nezaujalo čož podľa mňa by v niečom určite mohlo. Prezentácia by mohla získať na sile, ak by obsahovala viac kontextu, či už v textovej podobe (vodítka k jednotlivým dielam ako je napr. meno zosnulého,..) alebo v interaktívnejšom formáte, aby sa divák mohol lepšie priblížiť k jej myšlienkovému svetu.

